

ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณค่าของข้อมูลกำไร และข้อมูลกระแสเงินสด
ในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

บุญญานุช ชีวาเกียรติยิ่งยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2549

ISBN 974-502-844-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ บุญญานุช ชีวเกียรติยิ่งยง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร. จุตสุดา ศิริสม)

..... กรรมการ

(ดร. ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

..... กรรมการ

(ดร. จุตสุดา ศิริสม)

..... กรรมการ

(ดร. ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชัย สุนทรสมัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
จากสำนักงานงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ 2549

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. จุลสุชดา ศิริสม ประธานกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้ทุ่มเทเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ตรวจสอบ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์ กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา รองศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชชาติ สุนทรสมัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ ที่ได้กรุณาเพิ่มเติม แก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนการศึกษาและทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ ขอบพระคุณ คุณวิภาพร สกฤตย์นงสุข คุณทรงกลด พิชัยกุล และคุณสมรภัฏ อนุพร ผู้เป็นกัลยาณมิตร ที่ชี้แนะแหล่งข้อมูลและช่วยจัดหาข้อมูลที่สำคัญ

ขอบคุณเด็กชาย ชاعر ชีวเกียรติยิ่งยง บุตรชายที่รัก ผู้เป็นกำลังใจให้ตลอดการศึกษา
หลักสูตรนี้

บุญญานุช ชีวเกียรติยิ่งยง

46921278: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การกำกับดูแลกิจการที่ดี/ คุณค่าของข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสด

บุญญานุษ ชีวาเกียรติยิ่งยง: ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณค่าของข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสดในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (THE IMPACT OF GOOD CORPORATE GOVERNANCE ON THE INFORMATION CONTENT OF EARNINGS AND CASH FLOWS OF THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: จุลสุทธา ศิริสม, บช.ค., ศิลปชัย ปวีณพงษ์พัฒน์, บช. ค. 99 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-844-4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณค่าของข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสดในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คุณลักษณะเฉพาะของบริษัทที่ศึกษาคือ การได้รับและไม่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย โครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน โดยศึกษากำไรที่ไม่คาดหวัง กระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ไม่คาดหวัง พ.ศ. 2544-2546 และข้อมูลราคาหลักทรัพย์ปี พ.ศ. 2541-2546 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ณ ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน มีความมีคุณค่าของข้อมูล พิจารณาจาก ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ไม่ปกติสะสมของหลักทรัพย์กับกำไรที่ไม่คาดหวังและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ไม่คาดหวัง การกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลกระทบต่อข้อมูลกำไรในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในการกำหนดราคาหลักทรัพย์

46921278: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: GOOD CORPORATE GOVERNANCE/ INFORMATION CONTENT OF
EARNINGS AND CASH FLOWS

BOONYANUCH CHEEWAKIATYINGYONG: THE IMPACT OF GOOD
CORPORATE GOVERNANCE ON THE INFORMATION CONTENT OF EARNINGS AND
CASH FLOWS OF THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND. THESIS ADVISORS:
JULSUCHADA SIRISOM, Ph.D., AND SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D., 99 P. 2006.
ISBN 974-502-844-4

This study explores the impact of good corporate governance on the information content of earnings and cash flows from operating activity. The study emphasizes on the firms' characteristics, the awarded or non-awarded good corporate governance announced by the Baseline Corporate Governance Practices of Thai listed companies excluding financial and insurance companies. Cumulative Abnormal Returns (CAR), Unexpected Earnings (UE) and Unexpected Cash Flows from Operating activity (UCFO) of the awarded good corporate governance firms and non-awarded good corporate governance firms during the years 2001-2004 are analyzed by the simple regression and multiple regression analysis at the statistically significant level of .05

The results indicate that both earnings and cash flows from operating activity have information content, based on the relation between cumulative abnormal returns and earnings and cash flows from operating activity. There is also the evidence of the impact of the good corporate governance on the information content of earnings. However, there is no evidence of the impact of the good corporate governance on the information content of cash flows from operating activity.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและทฤษฎี.....	11
ตัวแบบตลาดทุนของ Sharpe	13
แนวคิดกำไรจากมุมมองของข่าวสาร	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
ลักษณะประชากร	30
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
ตัวแปรและการวัดค่า	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
ตัวแบบความสัมพันธ์.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความถดถอย.....	39
5 การสรุปผลและการอภิปรายผล.....	47
การสรุปผล.....	47
การอภิปรายผล.....	48
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก รายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา.....	57
ภาคผนวก ข ขั้นตอนการคำนวณอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์.....	62
ภาคผนวก ค การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย.....	64
ภาคผนวก ง การประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนตามรายงาน.....	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ตัวอย่างงบการเงินที่ใช้ในการทดสอบระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2546	38
4-2 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร	39
4-3 ผลการวิเคราะห์ตามตัวแปร	40
4-4 ผลการวิเคราะห์ตามตัวแปร	41
4-5 ผลการวิเคราะห์ตามตัวแปร	43
4-4 ผลการวิเคราะห์ตามตัวแปร	45
4-5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของตัวแปร	46
ก-1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	58
ก-1 แสดงผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบการแจกแจงของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 1	65
ก-2 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระของค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 1	66
ก-3 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความแปรปรวนของค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่	67
ก-4 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบเพื่อตรวจสอบค่าคาดเคลื่อนมาตรฐาน ตามตัวแปรที่ 1	68
ก-5 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบการแจกแจงของค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 2..	71
ก-6 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 2	72
ก-7 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความแปรปรวนของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 2	73
ก-8 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบเพื่อตรวจสอบค่าคาดเคลื่อนมาตรฐาน ตามตัวแปรที่ 2	74
ก-9 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบการแจกแจงของค่าคาดเคลื่อนตามตัวแปรที่ 3.	77
ก-10 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 3	78
ก-11 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความแปรปรวนของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแปรที่ 3	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ค-12 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปร ตามตัวแบบที่ 3.....	80
ค-13 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบเพื่อตรวจสอบค่าคาดเคลื่อนมาตรฐาน ตามตัวแบบที่ 3.....	81
ค-14 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบการแจกแจงของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแบบที่ 4.....	84
ค-15 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแบบที่ 4.....	85
ค-16 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความแปรปรวนของ ค่าคาดเคลื่อน ตามตัวแบบที่ 4.....	86
ค-17 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปร ตามตัวแบบที่ 4.....	87
ค-18 ผลลัพธ์ของสถิติทดสอบเพื่อตรวจสอบค่าคาดเคลื่อนมาตรฐาน ตามตัวแบบที่ 4.....	88
ง-1 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการปี 2544-2546.....	97
ง-2 หลักเกณฑ์การประเมินปี 2548.....	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ค-1 กราฟ Histogram แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 1.....	69
ค-2 กราฟ Normal P-P Plot แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 1....	70
ค-3 กราฟ Histogram แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 2.....	75
ค-4 กราฟ Normal P-P Plot แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 2 ...	76
ค-5 กราฟ Histogram แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 3.....	82
ค-6 กราฟ Normal P-P Plot แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 3.....	83
ค-7 กราฟ Histogram แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 4.....	89
ค-8 กราฟ Normal P-P Plot แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ตามตัวแบบที่ 4....	90